

تطهیر پولهای کثیف^۱

در سال ۱۹۸۹ یکی از سلاطین مواد مخدر در کشور کلمبیا به ضرب گلوله پلیس از پای درآمد. تحقیقات بعدی در مورد این ساجرا نشان داد این شخص دارای میلیونها دلار دارائی نقدی است که از راه تجارت مواد مخدر به دست آورده و به سیستم بانکی وارد شده است.

یک دادگاه ایتالیا که مأمور تحقیق درباره شخصی بنام وینچنزو پیزا بود متوجه شد او که سه سال پیش به دلیل ارتباط با مافیا بازداشت شده بود صاحب دارائیهایی هنگفتی به مبلغ یک تریلیون لیر (۵۹۰ میلیون دلار) است که به صورت ۱۳۱ آپارتمان، ۱۲۲ انبار کالا، ۲۰ کارخانه، ده ساختمان مدرسه و دوست و پنجاه هزار سهام یکی از بانکهای بزرگ سیسیل، در چرخه فعالیتهای اقتصادی قرار دارند. این شخص در سال ۱۹۸۹ درآمد خود را از محل این دارائیهایی تنها دو میلیون لیر اعلام کرده بود، بدیهی است درآمد اصلی او تطهیر و پس از تزریق به سیستم بانکی ایتالیا، سودهای هنگفتی را عاید این گانگستر کرده است. این دو مورد نمونه‌هایی از هزاران موردی است که بررسی در مورد آنها نشان می‌دهد پولهایی که منشاء تحصیل آنها جنایت و قاچاق و دزدی و آدمکشی است چگونه به سیستم قانونی بانکداری تزریق و به این ترتیب تطهیر می‌شوند، ایس جاسپاجانی، بنا در حقیقت سرمایه‌گذاری، امروز به صورت یکی از شیوه‌های کسب و کار پرسود درآمده است.

پولهای ناپاک^۲ حاصل از فعالیت‌های نامشروع رقمی نجومی را تشکیل می‌دهند. یک گزارش اخیر سازمان ملل حاکی است که درآمد ناشی از خرید و فروش مواد مخدر سالانه چهارصد میلیارد دلار است، این رقم زمانی باز هم سیر صعودی طی می‌کند که درآمدهای ناشی از فساد مالی، ارتشاه و فحشا را به آن بیفزاییم. بنا به گفته سخنگوی صندوق بین‌المللی پول، تولید ناخالص جهانی^۳ در سال ۱۹۹۶ بالغ بر پانصد میلیارد دلار بود. احتمالاً بیشترین بخش از این پول تطهیر می‌شود و در اقتصاد جهانی جریان می‌یابد. بدیهی است چنین جریانی را کد نیست و وجوه

وارد شده به آن سرمایه‌گذاری مجدد شده و سود ناشی از آن بار دیگر به جیب صاحبان اولیه آن که جنایتکاران و قاچاقچیان بین‌المللی هستند سرازیر می‌شود.

اقتدار جهانی جنایتکاران

مجموع نقدینه کثیفی که تاکنون در جریان اقتصاد جهانی سرمایه‌گذاری شده بسیار بیش از ارقامی است که ذکر آن رفت. پاره‌های کارشناسان می‌اندیشند این سرمایه‌گذارها آن چنان پر حجم است که می‌تواند اقتصاد ملی یک کشور و حتی ثبات در سیستم مالی بین‌المللی را متزلزل کند. آنها می‌گویند هر اقدام

مسبارزه‌جویانه با چنین پدیده‌ای با مقاومت تطهیرکنندگان پول از طریق تزریق پول بیشتر روبرو، و خشنی می‌شود. امروز این دسته از جنایتکاران بین‌المللی نسلی جدید از کارشناسان تطهیرکننده پول در اختیار دارند که در هر لحظه آماده مقابله با تمهیدات سالم‌سازان نظامهای پولی هستند. تریلیونها دلار پول ناپاک که به جریان پولی بین‌المللی وارد شده به صاحبان اصلی آنها قدرت دور از انتظاری بخشیده است، آنها توانائی آن را یافته‌اند که در هر زمینه‌ای که سرمایه‌گذاری می‌کنند به آسانی و در مدتی اندک رقیبان خود را از سر راه بردارند. بانکهای را که با آنها سر و کار

دارند خریداری کنند و هر سیستم سالم پولی و مالی را که بر سر راهشان قرار گرفته باشد در مدتی کوتاه فاسد کنند و آن را نزد مشتریانشان بی اعتبار سازند. بعضی از کارشناسان مالی از آن بیم دارند که اقتدار و نفوذ پول کثیف در نظامهای سالم پولی به جایی برسد که بتواند اقتصاد کلان یک کشور را از راه خود منحرف کند و به گمراهی بکشاند. تزریق حجیم پول کثیف به یک اقتصاد می‌تواند بطور مصنوعی قیمت را دچار تورم یا رکود کند و نرخهای بهره و مبادلات ارزی را بشدت آسیب‌پذیر سازد. این اتفاق هم اکنون در کشورهای تایلند و مکزیک افتاده است. گرچه بحران ارزی که دامنگیر این دو کشور است ناشی از ضعف مدیریت قلمداد شده ولی همگان اقرار دارند که اقتصاد این دو کشور تحت ضربات مراکز تطهیر پول راه سقوط در پیش گرفته است. ناظران مالی در بانکوک و نیومکزیکو می‌گویند سایه تطهیرکنندگان پول بر بورس اوراق بهادار تایلند و مکزیک گسترده شده و هیچ معامله‌ای در این بورسها بدون دخالت آنها انجام نمی‌شود.

حکومتها از شناخت این پدیده غافل نیستند ولی مبارزه با آن را بسیار مشکل می‌دانند. در کشورهایی چون ایالات متحده که عمده اقتصاد آن در دست بخش خصوصی است رویارویی با چنین پدیده‌ای باز هم مشکل‌تر است. جان کری یک سناتور آمریکائی در کتابی به نام «جنگ جدید» عنوان کرده است که ایالات متحده و متحدان او باید عاجلاً یک جنگ همه جانبه اقتصادی را علیه کشورهایی که از مبارزه با تطهیر پول سرپیچی می‌کنند آغاز کنند. او توصیه می‌کند همانطور که کوبا تحت تحریم اقتصادی آمریکا است کشورهای حامی تطهیر پول نیز باید به محاصره اقتصادی درآیند و شهروندان و شرکتهای آمریکائی و متحدان آنها از داد و ستد با چنین کشورهایی منع و تحریم شوند. ویستو تانزی رئیس بخش امور مالی صندوق بین‌المللی پول راه حل دیگری را پیشنهاد می‌کند و می‌گوید جامعه مالی جهانی باید با اجرای یک سلسله مقررات جدید، یک

پول ناپاک تلاش می‌کنند از طرق زیر خود را از گزند آن در امان نگهدارند:

● **تصویب و اعمال قوانین سخت ضد تطهیر:** تعدادی از کشورهای ثروتمند تطهیر پول را یک عمل جنائی تلقی کرده و آن را در ردیف حمل و نقل مواد مخدر منظور داشته‌اند. بسیاری از کشورها و از جمله آلمان و هنگ‌کنگ قوانینی را تصویب کرده‌اند، و یا مورد توجه قرار داده‌اند که براساس آنها می‌توانند پولهایی را که منشاء مشکوک دارند از جریان خارج، و موقتاً ضبط کنند. پاره‌ای کشورهای دیگر چون آمریکا و انگلستان با آنکه بانکها مستقیماً درگیر پولهای ناپاک هستند اجازه یافته‌اند واریزهای مشکوک را به مؤسسات غیربانکی گزارش کنند و از اختیارات بانکها در زمینه داشتن اختیارات مطلق در تعیین سرنوشت پولهای واریزی بکاهند.

● **همکاریهای اطلاعاتی مالی:** ردیابی پولهای مشکوک در بانکها اقدامی ساده نیست. بنابراین مسئولان دولتی از بانکها خواسته‌اند کارکنان خود را در شناسایی جابجائی پولهایی که بوسیله از ناپاکی از آنها

ادامه در صفحه ۷۱

در سال ۱۹۹۶ «تولید ناخالص جنائی» در جهان معادل ۵۰۰ میلیارد دلار بوده است!

دلان تکنیکهای متعدد برای ناکام گذاشتن مخالفان خود در رهگیری پولهای کثیف تخریبی به سیستم بانکی دارند. از جمله باز کردن هزاران حساب بانکی که در آنها مقادیری کم و اریز می‌کنند تا از دستورالعمل بانکها مبنی بر گزارش واریزهای هنگفت جلوگیری کنند. چنین واریزهایی که حاصل شکستن ارقام بزرگ است توجه هیچ بانکداری را به خود جلب نمی‌کند ولی نتیجه نهائی آن ورود این ارقام به جریان یک سیستم سالم پولی است.

گروه ضربت مالی

کشورهای ثروتمند با آگاهی از تهدید رو به رشد

حداقل ضابطه برای اعمال قوانین ضد تطهیر تعیین کند و کشورهایی که این ضوابط را نادیده بگیرند از یک سو تنبیه مالیاتی شوند و از سوی دیگر برایشان محدودیتهای فشرده‌ای در زمینه انتقال و جابجائی برون مرزی پول در نظر گرفته شود.

مشکلترین جنبه مبارزه با تطهیر پول

تشخیص پول کثیف از پول سالم و شناسائی نوع جنایاتی است که پولی از آن حاصل آمده است. در یک گزارش که از سوی وزارت امور خارجه آمریکا درباره مواد مخدر و تطهیر پول در ماه مارس گذشته منتشر شد آمده است که حجم پول و سودهای ناشی از معاملات مواد مخدر آنچنان عظیم است که هیچ بانکی حاضر به از دست دادن منافع آن نیست.

دلان تطهیر پول چون جنگنده استیلت که برای دشمن نامرئی است ولی حجمی عظیم از آتش دارد، مخفی در اماکن ناشناخته، میلیاردها دلار به سیستم سالم پولی و بانکداری متعارف تزریق می‌کنند. این

مژده به علاقمندان شماره‌های قبلی

گزارش

تعداد ۵ جلد از دوره‌های ماهنامه گزارش صحافی شده با جلد زرکوب آماده توزیع می‌باشد.

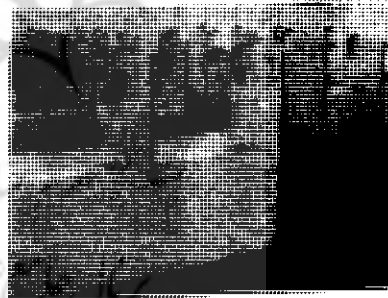
متقاضیان با پرداخت ۴۰ هزار ریال برای هر دوره، در وجه ماهنامه گزارش به حساب جاری ۱۸۸۸/۱۰ بانک صادرات، کد ۷۹۰ تهران و ارسال قبض آن همراه با اعلام دوره‌های درخواستی و نشانی کامل خود، دوره‌ها را دریافت نمایند.

توجه: دوره‌های

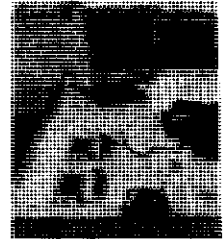
سوم، چهارم، پنجم و ششم موجود است

شرکت کتاب و نوار زبان سرا

نماینده رسمی و انحصاری دانشگاه آکفورد در سراسر ایران

مرکز فروش کتابه نوار و فیلمهای آموزشی زبان در تهران و شهرستانها
مرکز توزیع عمده محصولات فرهنگی به فروشگاههای عرضه محصولات فرهنگی با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سازنده لابراتوارهای زبان برای مراکز دانشگاهی و آموزشی با تجربه چند ساله

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، اول خیابان وصال
شیرازی، شماره ۲۷، طبقه سوم.
تلفن: ۶۴۶۲۱۵۲ - ۶۴۶۲۶۱۲ فاکس: ۶۴۶۲۱۵۲

به مشام می‌رسد آموزش دهند. آنها همچنین واحدهای ویژه اطلاعات مالی برای ردیابی پولهای کثیف تشکیل داده‌اند که در مورد اریزها و نقل و انتقالات مشکوک پولی در بانکها وارد عمل شوند.

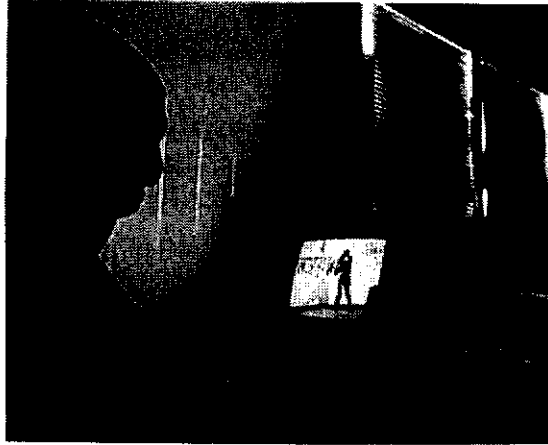
● تشویق به همکاریهای بین‌المللی:

تطهیرکنندگان پول با هوشیاری رد پولهای واریزی خود به بانکها را تعقیب می‌کنند و به محض احساس خطر پول خود را از یک کشور به کشور دیگر انتقال می‌دهند. کشورهای صنعتی گروه ۷ در سال ۱۹۸۹ اقدام به تشکیل یک نیروی ضربتی مالی کردند؛ این گروه به موجب یک دستورالعمل چهل ماده‌ای وظیفه دارد اعضای گروه ۷ را تشویق به همکاری در مواردی که تطهیر پولی مشاهده می‌شود کند. نیروی ضربت مالی همچنین در سطح بین‌المللی دارای واحدهای فعال است و اخیراً یک شبکه کامپیوتری برای شناسایی معاملات تطهیر پول در پاریس مستقر کرده است.

با تمام این تمهیدات موفقیتی اندک در مبارزه با تطهیر پول حاصل شده است. یک واحد اطلاعاتی مالی در اتریش در سال ۱۹۹۵ طی یک گزارش عنوان کرد که موفق شده است سه و نیم میلیارد دلار پول تطهیر شده را در سیستم بانکی اتریش شناسایی و از جریان خارج کند. این، در حقیقت یک موفقیت برای این واحد نبود زیرا رقم اعلام شده تنها یک درصد از پول تطهیر شد در سیستم بانکداری کشور اتریش را تشکیل می‌داد. تازه اتریش از جمله کشورهای غربی است که قوانین ضد تطهیر در آن بسیار سخت و همه جانبه است.

یکی از دلایل عدم موفقیت کشورها در مبارزه با این پدیده این است که بسیاری از کشورها از دادن آمار درست خودداری می‌کنند و تطهیر پولی را در ردیف جرمهای جنائی قرار نمی‌دهند. بنا به یک گزارش از سوی وزارت دادگستری هلند، در سال ۱۹۹۵ در حدود ۱۶/۱۲۵ مورد جابجائی مشکوک پولی به واحد اطلاعاتی مالی هلند گزارش شده که این واحد تنها ۱۴ درصد آن را به پلیس گزارش داده است و باز تنها نیم درصد از این گزارشها به سازجوسی از واریزکنندگان پولهای مشکوک انجامیده است. ناظران می‌گویند چنین وضعی تقریباً در همه کشورها برقرار است. این ناظران از خود می‌پرسند پس دلیل چیست که با آنکه در بسیاری از موارد واریزکنندگان پولهای مشکوک به بانکها شناسائی می‌شوند کسی در صدد دستگیری آنها

بر نمی‌آید؟ مسئولان دولتی در پاسخ می‌گویند کشورهای مواجه با چنین پدیده‌ای در مقابله با آن بسیار تازه کارند و هنوز قوانین سخت و قطعی برای مبارزه با آن در اختیار ندارند ولی به هر حال تلاش آنها تا حدودی به بهتر شدن اوضاع منجر شده است،

مشتریان این شرکتها دچار ضررهای هنگفت می‌شوند که در نظامهای سرمایه‌داری غیرقابل بخشش است. امروز این پدیده تقریباً در همه جای غرب و بعضی از کشورهای آسیای جنوب شرق دیده می‌شود ولی به تدریج آثاری از خود را در بقیه آسیا هم نشان می‌دهد.

کارشناسان هشدار می‌دهند که پیشرفت چنین پدیده‌ای در آسیا بسیار سریع خواهد بود زیرا بیشترین معاملات در کشورهای این منطقه بصورت نقدی انجام می‌شود که نفوذ در آن بسیار آسان است. در بعضی از کشورهای آسیائی نظیر هند و پاکستان سیستم‌های بزرگ بانکی «زیرزمینی» وجود دارند که در کنار سیستم بانکداری رسمی و علنی فعالیت دارند. این سیستمها را یا خانواده‌ها و یا شبکه‌های محلی اداره می‌کنند که با هزینه‌ای کم قادرند هر مقدار پول را از نقطه‌ای به نقطه‌ای دیگر منتقل کنند. چنین جذابیتی همراه با فقدان قوانین ضد تطهیر هم

اکنون کشور نایلند را به بهشت تطهیرکنندگان پولهای ناپاک تبدیل کرده است. یک گزارش منتشر شده از سوی دانشگاه بانکوک می‌گوید پولهای ناپاکی که سالیانه به سیستم بانکی تایلند تزریق می‌شود بالغ بر ۲۹ میلیارد دلار، یعنی ۱۵ درصد تولید ناخالص ملی این کشور است.

ماخذ: مجله اکونومیست، ۲۶ ژوئیه ۱۹۹۷ برگردان از سرویس ترجمه «گزارش»

- ۱- منظور پولهای کثیفی است که از راههای نامشروع به دست می‌آید و به نظام سالم پولی تزریق می‌شود.
- ۲- پول ناپاک Dirty money به پولی اطلاق می‌شود که از راههای نامشروع چون قمار و فحشا و خرید و فروش مواد مخدر بدست می‌آید.

استانیلی موریس مدیر واحد ضربتی اطلاعات مالی آمریکا می‌گوید: عملیات سری در آمریکا نشان می‌دهد که نرخ خارج ساختن پولهای کثیف از سیستم بانکی آمریکا از شش درصد در سالهای ۱۹۸۰ امروز به ۲۵ تا ۲۸ درصد بالغ شده است، دلیل آن هم این است که اقدام به تطهیر پول و تزریق آن به جریان سالم بانکداری سخت‌تر و پرمخاطره‌تر و حتی گران‌تر شده است. بعضی از کارشناسان می‌گویند افزایش رد و بدل کردن پول در مرزها دلیل بی‌اعتمادی تطهیرکنندگان پول به سیستم بانکی و خودداری از واریز کردن پولهای ناپاک به این سیستم است.

موفقیت در خارج کردن پولهای تطهیر شده از سیستم بانکی چندان هم خالی از خطر نیست و ممکن است شرکت یا شرکتهائی را به کلی ورشکست کند. پلیس مرزی آمریکا گزارش می‌دهد پولهای حاصل از خرید و فروش مواد مخدر که از مکزیک به آمریکا سرازیر شده در مواردی به مصرف خرید شرکتهای بزرگ بیمه رسیده است که در صورت خسارچ کردن این پول از سیستم بانکی، هم قوانین بیمه و اعتماد به شرکتهای بیمه متزلزل می‌شود و هم

گزارش ویژه یا تخصصی شما را با شما

تولید و اعتماد اعتبارات

انواع اعتبارات و خدمات

تولید و اعتماد اعتبارات